

BTW-fraude in 2025 nog steeds in de schijnwerpers!

30-5-2025 | btw-fraude

Mr. T.J. Droog

Met de recente publicatie van het jaarverslag van de FIOD is opnieuw duidelijk geworden dat btw-fraude in 2024 een nadrukkelijk aandachtsgebied was voor de belasting- en opsporingsdiensten.¹ Dat die lijn in 2025 onverminderd wordt voortgezet bevestigde de staatssecretaris in zijn brief van 14 mei 2025.²

Uit het Jaarplan 2025 van de Belastingdienst blijkt dat (intracommunautaire) btw-fraude een blijvend speerpunt is.³ Daarnaast blijkt uit hetzelfde plan dat ook aanverwante fraudevormen de aandacht krijgen van de Belastingdienst (en waarschijnlijk ook van de FIOD). Zo wordt nadrukkelijk ingezet op thema's als BPM-fraude bij de import van auto's en verhuuld vermogen. In dit blog wordt kort ingezoomd op intracommunautaire btw-fraude.

Intracommunautaire btw-fraude

Handeldrijven binnen Europa is voor ondernemers - door de interne markt - relatief eenvoudig. Zo zijn er open grenzen, vrij verkeer van goederen,

diensten, etc. en bestaan er allerlei (fiscale) regelingen om de handel met EU-ondernemers te vergemakkelijken. Een voorbeeld hiervan is de toepassing van het btw-nultarief.

Toepassing van het btw-nultarief is aan de ene kant een zegen voor de ondernemer omdat het - in de basis - administratieve rompslomp voorkomt, maar aan de andere kant brengt de toepassing van het btw-nultarief behoorlijke risico's met zich mee. Zo kunt u - ondanks dat u heeft voldaan aan de materiële voorwaarden voor de toepassing van het btw-nultarief - uw btw-rechten verliezen⁴ omdat u betrokken bent (gemaakt) bij btw-fraude. Deze vorm van fraude doet zich vaak voor in sectoren waarin hoogwaardige goederen van aanzienlijke waarde worden verhandeld. Denk aan de handel in auto's, paarden, bloemen, horloges of dure consumentenelektronica. In deze sectoren zijn internationale transacties, betalingen in cryptovaluta of contant geld niet ongebruikelijk. Het grensoverschrijdende karakter - waarbij vaak pas achteraf kan worden vastgesteld of is voldaan aan bijvoorbeeld de voorwaarden voor het btw-nultarief - maakt deze handel extra aantrekkelijk voor malafide ondernemers.

¹ <https://www.fiod.nl/wp-content/uploads/2025/05/25084-FIOD-jaarverslag-2024-WEB-T.pdf>

² <https://open.overheid.nl/documenten/d85f5141-9d08-4cab-8082-8e5769593886/file>

³ https://www.eerstekamer.nl/overig/20241211/jaarplan_belastingdienst_2025/document3/f=/vmj4bdmv69zq.pdf

⁴ Bijvoorbeeld het weigeren van het btw-nultarief, nummervervaring of recht op vooraf trek.

‘Wat veel ondernemers niet weten, is dat de Belastingdienst u als leverancier verantwoordelijk kan houden’

Voor de ondernemer die denkt: *“Ik heb alles goed geregeld, dus mij overkomt dit niet”*, heb ik helaas een minder geruststellend bericht. U raakt sneller betrokken bij btw-fraude dan u denkt. Het is daarom van belang om extra scherp te zijn op uw exportproces, Know Your Customer-procedure en vooral op de documentatie van uw intracommunautaire transacties.

Wat is intracommunautaire btw-fraude?

Bij intracommunautaire btw-fraude wordt kortgezegd misbruik gemaakt van de toepassing van het btw-nultarief waarbij er tenminste ergens in de keten van leveringen één keer geen btw wordt afgedragen.

Twee bekende vormen van intracommunautaire btw-fraude zijn:

- 1 | *Btw-(carousel)fraude doordat een afnemer niet zijn fiscale verplichtingen nakomt* Bij deze vorm van btw-fraude wordt er (kort gezegd) door een leverancier met toepassing van het nultarief geleverd aan een EU-afnemer. Deze EU-afnemer levert vervolgens het goed door met btw aan een opvolgende afnemer, maar draagt het verschuldigde btw-bedrag niet af aan de fiscus en/of doet geen aangifte van de intracommunautaire verwerving. Als dit proces - btw in vooraf trek nemen door de leverancier en vervolgens niet afdragen door de afnemer - zich herhaaldelijk voordoet, is sprake van een btw-carrouselfraude.
- 2 | *Btw-fraude door fictieve intracommunautaire leveringen.* Bij deze variant van btw-fraude wordt een goed “op papier” geleverd aan een afnemer in een andere EU-lidstaat, maar in werkelijkheid wordt het goed nooit daadwerkelijk overgebracht naar een andere EU-lidstaat of geleverd aan een binnenlandse afnemer. Bij deze vorm wordt simpelweg niet voldaan aan de toepassingsvoorwaarden van het btw-nultarief.

⁵

<https://open.overheid.nl/documenten/d85f5141-9d08-4cab-8082-8e5769593886/file>

Hiervoor is vereist dat het goed naar een ander EU-lidstaat wordt vervoerd.

De belastingschade die gepaard gaat met btw-fraude komt gedeeltelijk tot uitdrukking in het zogenoemde **“btw-gat”**. Dit “gat” is het verschil tussen de btw-inkomsten die een overheid zou moeten ontvangen op basis van de wet en het bedrag dat zij daadwerkelijk ontvangt. Dit gat ontstaat door btw-fraude, fouten in de aangiften of administratie, faillissementen, etc. Jaarlijks wordt over het btw-gat in Europa door de Europese Commissie gerapporteerd.

In een brief aan de Tweede Kamer van 19 mei 2025 tekende staatssecretaris Van Oostbruggen op dat het meest recente btw-gat in de EU (over 2022) met 7% is gestegen naar 89 miljard euro.⁵ Het deel dat aan Nederland wordt toegeschreven steeg eveneens -van 5,3% naar 7,9% -, goed voor een bedrag van 5,9 miljard euro in 2022.

Waar moet u als leverancier op letten?

Wat veel ondernemers niet weten, is dat de Belastingdienst u als leverancier verantwoordelijk kan houden voor het ten onrechte toepassen van het btw-nultarief. Dit spreekt voor zich als de fraude door de leverancier wordt gepleegd of gefaciliteerd. In dat geval is de leverancier actief betrokken bij de fraude. Maar ook als de leverancier niet zelf de fraude pleegt kunnen zijn btw-rechten hem worden ontnomen.

Dat kan in de basis op twee manieren:

- 1 | De intracommunautaire levering wordt betwist

Als u het btw-nultarief toepast, dan rust op u de bewijslast om aan de hand van boeken en bescheiden aan te tonen dat is voldaan aan de toepassingsvoorwaarden van het btw-nultarief. Kort gezegd komt het neer op:

‘Tegelijkertijd geldt dat de Belastingdienst niet het onmogelijke van u mag eisen’

- > Het goed is geleverd aan een EU-ondernemer met een geldig buitenlands btw-nummer, bij wie de levering belast is als intracommunautaire verwerving.
- > Het goed is daadwerkelijk vervoerd naar een andere EU-lidstaat.
- > U heeft de levering correct vermeld in de opgaaf ICP.

2 | De inspecteur stelt dat sprake is van btw-fraude in de keten

De inspecteur kan stellen dat er sprake is van btw-fraude bij uw afnemer. De inspecteur moet dan bewijzen dat u wist of had moeten weten dat u met uw levering onderdeel bent geworden van btw-fraude. Daarvoor is allereerst benodigd dat de inspecteur bewijst dat er btw-fraude plaatsvond in de keten van leveringen tussen u en uw afnemer. Daarbij wordt gekeken of u als ondernemer voldoende zorgvuldig heeft gehandeld. De toets is of u zich heeft gedragen als een bedachtzame marktdeelnemer.

Vijf aandachtspunten voor leveranciers

Hieronder geef ik een aantal aandachtspunten mee - in de vorm van een **niet-limitatieve opsomming** - waarop leveranciers bedachtzaam moeten zijn bij het zakendoen met afnemers binnen de Europese Unie om door te kunnen gaan als bedachtzame marktdeelnemers:

- 1 | Controleer het btw-nummer van uw afnemer
 - > Gebruik de [VIES-database](#)
 - > Leg vast dat het btw-nummer geldig was op het moment van levering.
- 2 | Zorg voor voldoende bewijs van het intracommunautaire vervoer
 - > Beperk u niet tot een handtekening bij levering: zorg voor transportdocumenten, (door de ontvanger afgetekende) CMR's, verklaringen van logistieke dienstverleners of een bevestiging

van uw afnemer dat de goederen zijn ontvangen.

- > De bewijslast voor de daadwerkelijke levering ligt immers volledig bij u.

3 | Wees alert op ongewone handelsgedragingen

- > Nieuwe afnemers die grote orders plaatsen, contant willen betalen of geen transportinformatie willen delen zijn rode vlaggen.
- > Bij twijfel: stel vragen aan uw afnemer en leg de vragen en antwoorden goed vast in uw administratie.⁶

4 | Voer een zorgvuldig klantenonderzoek uit ('Know Your Customer')

- > Controleer het KvK-uittreksel van de afnemer, de feitelijke vestigingslocatie, de identiteit van de contactpersoon en of er wordt betaald vanaf een bankrekening op naam van de afnemer.

5 | Documenteer zorgvuldig

- > Zorg voor een volledige administratieve vastlegging van leveringen, facturen, communicatie, volmachten, KYC-procedures en relevante (douane)documenten.

Deze lijst is niet uitputtend. Tegelijkertijd geldt dat de Belastingdienst **niet het onmogelijke van u mag eisen**. U hoeft geen diepgravend onderzoek te doen zodat u in feite de rol van de Belastingdienst overneemt.

Wat als het tóch misgaat?

Als de Belastingdienst oordeelt dat er sprake was van een schijntransactie of fraude, kan zij bijvoorbeeld:

- > De btw alsnog naheffen (21% over de verkoopprijs) of uw recht op vooraftrek weigeren.
- > Vergrijpboetes opleggen (tot 100%).

In het meest verstrekkende geval wordt u onderwerp van een strafrechtelijk onderzoek en kan u op een bezoekje rekenen van de FIOD.

⁶ Twijfelt u na de beantwoording van uw vragen? Lever dan niet aan de afnemer of pas het reguliere btw-tarief toe.

Tot slot

De gevolgen kunnen aanzienlijk zijn, **financieel, juridisch én reputatie-technisch**. De voorbeelden in de media kent u waarschijnlijk wel.

Tot slot

De interne markt van de EU biedt ondernemers veel kansen, maar vraagt ook om fiscale waakzaamheid. Bij internationale leveringen geldt: **vertrouwen is goed, maar controle is essentieel**. Door kritisch te zijn op uw afnemers en uw documentatie op orde te houden, beschermt u zichzelf tegen het betrokken raken bij btw-fraude en voorkomt u dat u terechtkomt in een langdurig en kostbaar conflict met de Belastingdienst of het Openbaar Ministerie.

Wordt er bij u een boekenonderzoek aangekondigd naar toepassing van het btw-nultarief? Of wordt u geconfronteerd met strafrechtelijk optreden? Bel ons dan direct om uw verdedigingsrechten te waarborgen of voor nadere informatie.

Meer informatie of advies?

Kijk op www.jaeger.nl/kennisbank voor meer informatie over diverse onderwerpen en thema's. Als u vragen heeft, advies nodig heeft of een probleem wilt oplossen, kunt u contact opnemen met ons. Wij staan voor u klaar. U kunt ons bereiken op 020 - 676 04 81 of mail ons op info@jaeger.nl